

Specializuoti teismai - Rumunija

 Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (ro) neseniai atlikta pakeitimų. Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie specializuotus Rumunijos teismus.

Specializuoti teismai

Brašovo vaikų ir šeimos bylų teismas

Brašove veikiantis **vaikų ir šeimos bylų teismas** nagrinėja bylas, susijusias su vaikų nusikalstama veika arba prieš juos padaryta veika. Prieš įsteigiant šį teismą šias bylas nagrinėjo Brašovo apygardos teismas.

Specializuoti teismai

Yra trys specializuoti teismai (buvę komerciniai teismai):

- Klužo specializuotas teismas;
- Murešo specializuotas teismas;
- Ardžešo specializuotas teismas.

Jie nagrinėja su specialistais susijusias bylas. Specialistu laikomas bet koks įmonę eksploatuojantis asmuo.

Karo teismai

Karo teismų kompetencija nustatyta Baudžiamojo proceso kodekse. Kiekvienas karo teismas turi karinės bazės statusą.

Karo teismų hierarchija:

- keturi apygardos karo teismai (Bukarešto, Klužo-Napokos, Jasų ir Timišoaros);
- Bukarešto teritorinis karo teismas;
- Bukarešto apeliacinis karo teismas.

Karo teismuose dirba karo teisėjai, tarnautojai, archyvarai ir kiti darbuotojai.

Apygardos karo teismai

Rumunijoje yra keturi apygardos karo teismai, posėdžiaujantys:

- Bukarešte;
- Kluže-Napokoje;
- Jasuose;
- Timišoaroje.

Apygardos karo teismai kaip aukščiausi pirmosios instancijos teismai gali nagrinėti bylas, susijusias su nusikaltimais Rumunijos gynybiniams pajėgumams (t. y. nusikaltimais karo tvarkai ir drausmei, karo lauke padarytais nusikaltimais ir kt.) arba su kitais karinio personalo (iki pulkininko, įskaitant šį laipsnį) padarytais nusikaltimais, susijusiais su tarnyba.

Bukarešto regioninis karo teismas

Regioninis karo teismas nagrinėja šias bylas:

- **pirmąją instanciją** – dėl šių karininkų (iki pulkininko, įskaitant šį laipsnį) baudžiamųjų veikų, susijusių su tarnyba:
 1. tam tikrų nusikaltimų, susijusių su asmens nužudymu, fizine neliečiamybe ar sveikata;
 2. tam tikrų nusikaltimų, susijusių su asmens laisve;
 3. tam tikrų lytinių nusikaltimų;
 4. tam tikrų nuosavybės teisių pažeidimų;
 5. tam tikrų darbo vietoje padarytų arba su darbo vieta susijusių baudžiamųjų veikų;
 6. tam tikrų nusikaltimų, trukdančių vykdyti teisingumą;
 7. tyčinių nusikaltimų, kurie baigėsi mirtimi arba savižudybe;
 8. nusikaltimų, susijusių su prekyba narkotikais arba neteisėtu jų vartojimu;
 9. nusikaltimų, susijusių su tyčiniu bankrotu, jei jie susiję su bankų sistema;
- **peržiūros instancija** – prašymus peržiūrėti apygardos karo teismų sprendimus, susijusius su nusikaltimais, kurių teisminis nagrinėjimas pradėtas remiantis anksčiau pateiktu nukentėjusios šalies skundu, ir prašymus peržiūrėti apygardos karo teismų sprendimus baudžiamosiose bylose, susijusius su apsaugos priemonėmis, lygtiniu paleidimu arba atsargumo priemonėmis, apygardos karo teismų sprendimus baudžiamosiose bylose, susijusius su sprendimų baudžiamosiose bylose vykdymu arba reabilitacija, ir kitas konkrečiai įstatymuose nustatytas bylas;
- Regioninis karo teismas taip pat sprendžia jo jurisdikcijoje esančių **apygardos karo teismų jurisdikcijos kolizijos** atvejus.

Bukarešto apeliacinis karo teismas

Bukarešto apeliacinis karo teismas nagrinėja tokias bylas:

- **pirmąją instanciją:**
 1. bylas dėl karinio personalo padarytų nusikaltimų valstybės saugumui arba nusikaltimų taikai bei žmoniškumui;
 2. bylas, susijusias su apygardos karo teismo arba regioninio karo teismo teisėjų arba prie šių teismų veikiančių karo prokuratūrų prokurorų padarytais nusikaltimais;
- **apeliacine instancija** – apeliacinius skundus dėl regioninio karo teismo pirmąją instanciją priimtų sprendimų;
- **peržiūros instancija** – prašymus peržiūrėti apygardos karo teismų pirmąją instanciją baudžiamosiose bylose priimtus sprendimus, išskyrus regioninio karo teismo jurisdikcijoje esančias bylas ir kitas konkrečiai įstatymuose nustatytas bylas;
- jis sprendžia regioninių karo teismų arba apygardos karo teismų ir regioninių karo teismų arba skirtingų regioninių karo teismų jurisdikcijoje esančių apygardos karo teismų **jurisdikcijos kolizijos** atvejus, ir kitus konkrečiai įstatymuose nustatytus atvejus.

Administraciniai teismai

Rumunijoje nėra administracinių teismų. Nagrinėti administracines bylas kompetentingi specialūs teismų administracinių bylų skyriai.

Kiti specializuoti teismai

Konstitucinis Teismas

Konstitucinį Teismą sudaro devyni teisėjai, skiriami devynerių metų kadencijai, kuri negali būti pratęsta, taip pat jie negali būti skiriami antrai kadencijai. Tris teisėjus skiria **Deputatų rūmai**, tris – **Senatas** ir tris – **Rumunijos prezidentas**. Konstitucinio Teismo teisėjai slaptu balsavimu trejiems metams renka Konstitucinio Teismo pirmininką. Konstitucinis Teismas kas trejus metus atnaujinama trečdalis teisėjų.

Pagal **Rumunijos Konstitucijos** 146 straipsnį Konstituciniam Teismui suteikiami tokie įgaliojimai:

- spręsti dėl **įstatymų** konstitucingumo prieš juos oficialiai paskelbiant, kai to paprašo Rumunijos prezidentas, bet kurių parlamento rūmų pirmininkas, vyriausybė, Aukštasis Kasacinis Teisingumo Teismas, ombudsmanas, bent 50 deputatų arba bent 25 senatoriai, taip pat *ex officio* Konstitucijos keitimo iniciatyvų atveju;
- spręsti dėl tarptautinių **sutarčių** ar kitų tarptautinių susitarimų konstitucingumo, kai to paprašo bet kurių parlamento rūmų pirmininkas, bent 50 deputatų arba bent 25 senatoriai;

- spręsti dėl **parlamento** teisės aktų konstitucingumo, kai to paprašo bet kurių rūmų pirmininkas, parlamento grupė, bent 50 deputatų arba bent 25 senatoriai;
- nagrinėti prieštaravimus dėl **įstatymų ir potvarkių** atitikties konstitucijai, kai šie klausimai iškeliami teisme arba komercinio arbitražo teisme; tokį prieštaravimą taip pat gali tiesiogiai pareikšti ombudsmenas;
- nagrinėti konstitucinio pobūdžio valdžios institucijų **teisinius ginčus** Rumunijos prezidento, bet kurių parlamento rūmų pirmininko, ministro pirmininko ar Aukščiausiosios magistratų tarybos pirmininko prašymu;
- prižiūrėti, kaip laikomasi Rumunijos prezidento rinkimų **tvarkos**, ir tvirtinti rinkimų rezultatus;
- priimti **patariamąsias nuomones** dėl pasiūlymų nušalinti Rumunijos prezidentą nuo pareigų;
- patvirtinti, kad yra susidariusios **aplinkybės**, kurios gali pateisinti asmens, laikinai einančio valstybės vadovo pareigas, paskyrimą, ir pateikti savo išvadas parlamentui bei vyriausybei;
- prižiūrėti, kaip laikomasi referendumo organizavimo ir rengimo **tvarkos**, ir tvirtinti jo rezultatus;
- tikrinti, ar piliečiams sudarytos galimybės pasinaudoti **teisėkūros iniciatyva** sąlygos;
- spręsti prieštaravimus dėl **politinės partijos** nekonstitucingumo;
- vykdyti visas kitas **pareigas**, nustatytas Teismo pagrindiniame įstatyme (Įstatymas Nr. 47/1992, paskelbtas nauja redakcija).

Teisinių duomenų bazės

Internete skelbiamos šios duomenų bazės:

- Aukštasis Kasacinis Teisingumo Teismas teismo praktiką skelbia savo [svetainėje](#);
- teismai savo sprendimų santraukas skelbia teismų portale. Pavyzdžiui, žiūrėkite [Bukarešto apeliacinio teismo sprendimų santraukas](#);
- [Rumunijos teisinių duomenų bazėje](#), kurią tvarko **Rumunijos teisėkūros taryba**, pateikiami išsamūs Rumunijos teisės aktų (įstatymų, vyriausybės potvarkių, sprendimų ir kt.) tekstai.

Ar duomenų baze galima naudotis nemokamai?

Taip, duomenų baze galima naudotis nemokamai.

Susijusios nuorodos

[Teismų sistema. Rumunija](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 20/03/2014